

ТИЖДЕНЬ В НЬО ЙОРКУ

Подорожні замітки.

(Продовження.)

Саме тепер в Нью Йорку провадиться страйк вивахів вікон за 40-годинний, 5-тиденний тиждень і збільшення платні на \$4.50. Роботодавці зразу же подавалися, віручи в зрадинський юні Американської Федерації Праці. Але відоклінерська юна не дуже то пружується прислів запровадження робітничого руху з А. Ф. П., і керує юнією після робітничого розуміння. 2,000 робітників солідарно держаться і це крутуть в носі капіталістичним наймитам — Вокерам. Почалося поліційна нагілка на робітників: "робітничим" майором — висла-но 100 поліцаїв, до яких прилучилися боси і генистери та по-чали свое чорне діло. На по-чатку тязко побито бувашого секретаря юні і бизнесового агента. Описля побитих заарештовано і зажадано по 3,500 доларів кавії... Брутальности поліції немає кінця. Вербується скебів і до кожного з них ставлять одного-двох поліцаїв, щоби ніхто "не образив". Коли страйкер проходить тою вулицею, де скеб мє віка, то його зараз же арештують і судять за "нарушення порядку". Про одного робітника, не-гра, газети розтрубили, що при арешті в него найшли в кишені бритву, якою він мав росприя-тисити ся скебом. І справді при-тисити робітничої була так зва-на "кебфіт" бритва, в яку зоосмо-трений кожний видоклінер, щоби тим маленьким різачком міг зіскрабувати бруд з вікон при роботі. Але буржуазна преса з того різачка роззягну-ла півтора-літєву бритву, щоби спрямувати "публичну опінію" проти страйкуючих.

Раненько я встав і, на мое здивовання, відоклінера коло мене не було вже. Я занепо-коївся, що не доведеться бути разом на святі 12-тих роковин Жовтня, але пізніше з ним зу-стрінувся в робітничому центрі.

ЮНІОН СКВЕР — РОБІТНИЧІЙ ЦЕНТР.

Неділя, 3. листопада. Ми заходимо на Юніон сквер і кооперативну кафетерію. Спер-шу мої очі зупиняються на ма-люнках, що повималювані по стінах. Тут Кара Маркс, Карл Лібкнехт, Роза Люксем-бург, Жан Рід, Ленін; дальше Сакко і Ванзетті заковані в зі-лізні пута і ще багато малюнків, зображаючих боротьбу праці з капіталом. В кафе-рїї повно робітників. За кож-ним столиком ведеться ожив-лена дискусія. До нашого сто-лика підсідає з обідом мор-ський капітан-естонець. Нев-

дуже підсідає ще один чоло-в'яга, мовчки согнає по столі цукерничкою, якої його хтось найнав. Естонець, обїдаючи, розповідає про різні морські пригоди, яких не мало прихо-дилося пережити протягом 20-літнього свого пльвання по різних морях. За сусіднім столом дискусія збільшується і в міру того збільшується тут натовп. Естонець нараз обір-вув балячу про моря і, обти-раючись, дивиться на опонен-та за сусідським столом. Со-вваючи цукерничкою тільки того й чекає, щоб капітан змі-нив тему. Між ними обома завзвезється гаряча дискусія і зразу пізнаю в естонцеві ко-муніста, а в совваючій цукер-ничкою соціал-угодовця. Коло нас натовп збільшується. Естонець придержується в ба-лячці льогічності й рівноваги, а опонент червоє і волочить цукерничкою, нечає дитиня забавкою, що її тільки мати принесла. Тема дискусії — троцькізм. Опонент не дале-ко зайшов, а вичерпався до-дня. Встав і пішов до дальшо-го гуртка, куди його "фільо-софія" не долетіла ще. Пробує там шаста, але робітники не слухають: пють чай, чита-ють "Дейлі Воркера", "Фрай-гайт", інші газети, перегляда-ють програму жовтєвого свя-та.

Тепер ті "соціалісти" спочи-ваю на лоні троцькізму і ще твердят, що робітники не до-росли до керування державою (Була в попа собака...) В кафетерії робітничої кооперативи можна зустріти робітників різних національ-ностей і рас. Тут робітничий центр і сюди приходять робі-тники з усіх частин міста. Коло кафетерії велика робіт-ничка книгарня, де можна дістати книжки по різним питанням науки, головню марксістсь-кому над книгарнею єврейська ко-муністична газета "Фрайгайт", нище "Новий Мір", а над са-мою кафетерією передвик ко-муністичного руху в Злучених Державах — "Дейлі Воркер". На Юніон Сквері завжди від-буваються робітничі мітінги і протести і передвиборчі кам-панії. Підчас останніх міських виборів Комуністична Партія Америки виставила своїх кан-дидатів на урядників міста. Правда, сама партія не вірить у свою виборчу побіду проти Тамани Гол, але кандидатур в цім випадку є засобом досту-пу до робітничих мас. Пока-залося, що К.П.А. цим разом здобула подвійне число голо-лів в порівнянню до 1925 року. Отже видно, що комуністичний

рух в Нью Йорку зростає з кож-ним роком.

ЯК ПРОЛЕТАРІЯТ СВЯТКУЄ ЖОВТЕНЬ В НЬО ЙОРКУ.

Робітничка кафетерія почи-нає звільнюватися від велико-го натовпу. Спішимо й ми, щоб захопити місце в салі, де відбуватиметься свято. На жовтєве свято винанято най-більшу салу в Нью Йорку — Медісон Сквер Гарден. Ця сал-а вміщує в собі 25,000 душ. Коло другої години робітнич-о збирається з усіх частин великєнього міста, і різних націй та кольорів.

Свято починається демон-страцією китайських робітнич-их робітничів. На північєй-ній китайці вступають з чер-воєм прапором, протєстуючи проти світового імперіалізму, який спровокував взаїмну різ-нанину їхнього народу та проти своїх зрадників Чан-Кай-Ши, які за Юдін грїш втіпили в крові мільйони робітників і се-лян. Поява на підвищенні по-неволені жовтої раси викли-кає трімки олєски; орєстра з кількох десятків музикантів грає "Інтернаціонал". Оваці-тривають доки китайці не схо-дять з підвищення. За китай-цями стрункими рядами мар-ширують Юні Піонери. Ці мо-лоді вістуні високо держат прапор комунізму, співаючи свій бойовий марш. Під бур-ні олєски 12-ти тисяч нар мо-лодистих рук кількасот дїтей з протязненими рученятами впе-ред проходять струнко, обїця-ючи боротися за Жовтєнь. Ці-віт робітничого виховання і запорука в боротьбі за Жо-втєнь у своїй країні. Ці дїти, виховуючись в чисто робітнич-их дусї, не потерплять над-мірних роскошів одної класи і страшної нужди та нарєв-друтої каяси, до якої вони са-мі належать.

За піонерами проходить Лі-га Молодих Комуністів, які го-тові першими вийти на барі-кади за робітничу ідею і спра-ведливий лад на землі. Це майбутні добровільці Черво-ної армії, яка має стати лїцею в лице з ворожими силами і по-вести за собою робітничтво і селянство по революційнім шляху. Аудиторія проводить їх грімкими олєсками, доки аж останній зникає за кулісно.

Слідуючими проходять жи-вильні робітничі, манїфєстуючи свою солідарність і рївність в боротьбі за визволення з капі-талістичного гнету. Така подія коде в очі жївку-буржуїку, бо вона бачить, що це її наймічка піднесла червоний прапор ви-зволення і збирається "керув-ти державою", як сказав Ленін.

Відтак почалися промови. У вступім слові редактор "Дей-лі Воркера", Роберт Майнор, сказав, що "ми не тільки зій-шлися сюди святкувати 12-ті роковини Жовтєвої револю-ції, але ми тут зобов'язуємося захищати Союз Радян. Со-ціалістичних Республік". Про-мовці багатє говорили зїбра-ням про п'ятирічний план ін-дустріалізації Радсоюзу, який за перший рік виконано більш, як на сто відсотків; про 7-го-динний день праці, порівнюю-чи з довгими годинами праці в Америці. До зїбраних про-мовляли комуністичні кандид-ати, вказуючи на машинаї Тамани Гол.

"Жовтєва революція про-ложила дорогу до визволенн-мільйонів понижених рас л-дїям свїту, в тім числі і негрів в Злучених Державах", сказав Отто Гол, негр, організатор Трейд Юніонї Лїги Єдності. Зваючи робітничтво голосу-вати на комуністичну лїству, він сказав: "Ми не надїємось по-валити капіталістичну систему самим голосуванням... Голо-суйте проти воїєної підгото-вки, проти атаки на Радянський Союз, голєсуйте за серпа й молота!" — закїнич він.

Всі промови гувно одобрю-валися, а організована дїтвори-оствивала їх революційнимі піснями. По виборчих промо-вах орєстра грала класичні твори, і революційні пісні. Пре-красний хор "Фрайгайт" від-спївав кілька пісень сам і в су-проводі орєстри. Таких хо-рових сил мені не доводилося бачити серед робітничих орє-ганізацій, які має Фрайгайт в Нью Йорку. Досягнення робітничіх можна оцінити, слухаючи їх цїпів і музику. Коли буржуазні

хвалитись своїм мистецтвом в замкнїтих мурах, в той час робітничтво виставляє свої куль-турно-мистецькі досягнення пе-ред тисячами робітників.

Черговим промовцем висту-пив К Гендрікс, тільки при-бувший з Гастонї, Н. К. один з сімох засудєних фабрикан-тами на довгі роки тюрми за його активну участь в текстіа-нім страйку і за організованн-юні в південних стейтах. Фло-го тільки що вбрано на по-руки Інтернаціональною Робі-тничою Оборороною. Коли мік-рофон через гучномовці розні-по величїний салі, що Гендрі-кс буде говорити — вся пуб-ліка встала і почала співати "Інтернаціонал". Величюю о-вацією робітники виявили свою солідарність засудєнн-ю на довгі роки текстіаїним про-віданкам. Гендрікс звавав зї-браних, щоб допомогли вирва-ти з капіталістичних лабетів кращих борців пролетаріату для того, щоб вони могли ді-ти своєї мети — зорганізувати робітничтво Півдня.

Ще надто цікаво промовля-ла, молодєчка дївичина-піонє-рка, яка недавно повернула з Москви, де відбувся піонєр-ський зїлет. Те дївачко, в пі-онєрськїм уніформі, говорїло від організації Молодих Піонє-рів, порівнюючи виховання в своїй буржуазній країні і Ра-дянськом Союзі. Дївичина ска-зала, що там дїтворя не вихо-вувється на покїрних рабів. Ро-бітничка держава дбає про ви-ховання своєї молоді як фізич-но, так і культурно.

Свято більшовицької революції закінчилося і народ пі-шов додому. (Далї буде)

К. Андришєвич.

ТЕАТР ІМ. І. ФРАНКА ПЕРЕХОДИТЬ НА ОРІГІНАЛЬНУ УКРАЇНСЬКУ ДРАМУ.

Сезоном 1929-30 року теа-тр ім. Франка, який постійно грає в Києві, завершує свій 10-літній шлях, відбиває під-тумки своєї роботи, зміниє своє мистецьке позиції. Цього сезону, відмінивши поперед-ній, театр ім. Франка майже виключно орієнтується на но-ву революційну українську драматургію. Репертуар театру на 90% становлять нові оригі-нальні пєси. Це є велике досяг-нення для українського театру.

Одначасно театр величезну увагу придїляє роботі з орє-ганізованим глядачем. При те-атрі організован спеціальний штат доповідачів, що своїми доповідями та концертними ма-ють охопити робітничі підпри-ємства й клуби.

Одначасно в театрі розгор-тається робота над вивченнєм глядача з наукового погляду.

Конкретно вивчатиметься ре-акцію глядачі на діє та чи ті постанови. При театрі працю-ватимуть режисерська, акторська та драматургічна лабораторїї, до викладання в цих лабора-торїях пригнатують кращі київські наукові сили. В драматургічній лабораторїї працюватимуть молоді українські драматурги. Загалом, як організація, так і вивчення робітничого глядачі стануть у фокусї уваги.

Разом із тим театр відбиває наукову базу під свої мистец-ькі досягнення. До свого де-якітї театр цїлком оформи-лює свою мистецьку платформу. І тим зменниши для теат-ру є здобуття нашої драматур-гії, що дають йому змогу про-вести свою роботу під гаслом орієнтації на нову, революцій-ну українську пєсу.

Під час вистави "Батраки" Маршалок Дашинський (вка-зуючи на ген. Складковського і полк. Бека): "Може панєте полковник і генерал лишатесь (вказує на салєнюк).

Маршалок Писудський: Ні, пан перекручує все, то я взїв собі коротко руки, сїдаю-ть). Я чув, що пан мав іхати до президента, тому я не при-ходив до пана. Тепер бачу,

Його батрка так само мїтїла перед очима в Івана.

— Потєруха б тє стерла!

— Опрїшку єдєні!

— На, маєш...

Іваць тєв першїй, просто в чоло. Але Юра, умиваючись корєвю, встїг рубанути Івана між очї і обїюшив його аж до грудєй. Послїпі обоє од хвилї гарячої кровї, що заливала їм очї, а все ж кресали батрку о батрку, усе га-тили одиє одному в груди. Вони танцювали смертєльнїй танєць, отї червонї маскї, з яких лєрувала гаряча кров. Юра мав ужє скалічену руку, але шаслївним вдаром раятом зламав над-воє Іванову батрку. Іван зїгнувся, чекаючи смертї, та Юра вгамував свою лєть на-бїгу і гарним, велїчїм рухом одкинув на бїк свїї топїєрє.

— На безоружного з батрєк не їду!

Тодї вони вєзїєсь за баркї.

Іх лєдєв зборборонїли.

Ну, що ж. Іван обмїв свої рани, закрасїв Черєвом кровю та й пішов межє вївї. Там зїнайшов свїї спочїнок і розраду.

Однєк бїйка не помєгла. Все залишилось, як булє. Так само Палагна не трїмалась хатї, так самє марїв Іван. Його шкура зчорнїла та обліпєла костї, очї запались щє гайбїше, його жєрла гарячка, роздратованнїя і неспокїй. Він нєвїть втратїв охоту до їкї.

— Чє інакшє, як мольфарєва справа, — гїрко думав Іван, — навєзївся на жїттє, хочє з свїта мє звєстї та й сушить...

(Далї будє.)

ДУЕТ ПІСУДСЬКОГО І ДАШИНСЬКОГО

Про збройний наїзд польської офіцерки на польський сойм.

Перше засідання нової сесії польського союму заповіджено на четверту годину з полудня дня 31. жовтня. Цего засїдан-ня не було з причини дуже ці-кавої:

Перед 4-ою годиною зявив-ся в соймовому вєстїбулю (хо-ромах) гурт офіцїрїв і завїдч, що хоче розмовитися з посла-ми з "одїнки" полковником Кодом і майором Пєлькевичєм. Маршалкївська сторожа поїн-формувала офіцїрїв, що в сої-мї є ждальна для інтерєстєв, і що офіцїри повинні піти тудї. Офіцїри не послухали. Сторожка зєвернула до соймо-вої канцєларїї. Тимчасом по-чало напливати шєораз бїльшє офіцїрїв. Перед самою 4-ою годиною було в соїмї вже по-верх 100 офіцїрїв.

В 4-їй годїні прїйшов до соїму в заступствї хорєго премїєра Свїтальського марш-алєк Писудський. Офіцїри утво-рили шпалїр і прївїтали Пї-судського вїськовими почєст-ямї. Писудський вїдповїл і переї-шов до салї, прїзначєної для мїнїстрїв.

В мїжчасї маршалєк Дашїн-ський вїслав директора канцє-лрїї до офіцїрїв, з домаганням, щоб вїїшли з соїму, але во-ни вїдповїли, що вони прїй-шли до соїму, щоб зрєобити Писудському шпалїр, і що вони з соїмового будїнку не вїй-дуть. Дашїнський зєвернув до мїнїстра внутрїшнїх справ Складковського, але й цє не ма-ло успїху. Тодї маршалєк Да-шинський скликав конвєнт сенї-орїв і завїзв, що так довго не отворїть засїданнє, покї офі-цїри не вїйдуть. Представнїк клубїв (крїм ББ і Зєйоньку Хлопського) прїдтрїмали Да-шинського. Дашїнський повї-домив про свою постанову прїзидента Мосціцкого.

Колї мїнуєла годїна, і засї-даннє не отворїлося, до канцє-ларїї Дашїнського прїйшов Писудський з генералом Склад-ковським і полковником Бєком. Між Дашїнським і Писуд-ським була цікава розмова, яку протоколярно списали, піднї-санї в газєтах оголєсили об-товаришї Писудського. Осє-щє прїмоколє:

Маршалєк Дашїнський (вка-зуючи на ген. Складковського і полк. Бєка): "Може панєте полковник і генерал лишатсьє (вказує на салєнюк).

Маршалєк Писудський: Ні, пан перекручує все, то я взїв собі коротко руки, сїдаю-ть). Я чув, що пан мав іхати до президента, тому я не при-ходив до пана. Тепер бачу,

що пан тут, тож прихольду та хольу пана спїтати, навїщо пан робїть цї гєдї і чї я маю дов-го ждати на отворєння соїму? Щє значуть тї гєдї?

Марш. Дашїнський: Чи тє, але тє, що пан не отворїє за сїданнє соїму. Чому ж пан не отворїє соїму?

Марш. Дашїнський: Під ба-гєтєсами, кресїлами та шабїямї не отворю законотадної палати! В галї є озброєні офіцїри. —

Марш. Писудський: А пан як цє докажє?

Марш. Дашїнський: Мєнї го-ворїли цє мої урядовцї.

Марш. Писудський: Нєправду кажуть панїєскї урядовцї. Колї пан цџого не хочє, то трєба було оголєсити цє заздєлєдї! Нїхтє так не робїть; перєд вузьким вхєдом, дє не має ого-лєщєння, все товпа мусть зї-братися. Навїщо тї глєпостї?

Марш. Дашїнський: Пан мїй гїсть, тож не хочю з того, що пан говорїть, робити вїткєту.

Марш. Писудський: З того?

Марш. Дашїнський: Пан кажє, що я роблю глєпостї.

Марш. Писудський: Я не гїсть, я єтє офіцїально.

Марш. Дашїнський: Я тєж о-фіцїально.

Марш. Писудський: Тому прџо шу пана держати зїмк! (вдарє пєстуком об стїл) і пїтаю па-на, чї пан думає отворити сє-сїю?

Марш. Дашїнський: Під ба-гєтєсами, револєверами та ша-бїями не отворю.

Марш. Писудський: Цє пан-єскє останнє слово?

Марш. Дашїнський: Так.

Марш. Писудський: Цє остан-нє слово пана?

Марш. Дашїнський: Так.

Марш. Писудський: Кланєть-сьє лєгко, не подєє руки та вї-ходїть їз кабїнєту марш. Да-шинського, Переходїчи салєч-ником маршала соїму, кажє на голєс:

А то дурєні!

Тому, що марш. Писудському тязко повторити точню розмову, тим бїльшє, що му-сїть у тїй самїї справї сївїрпач-ювати з прїзидентом держ-ави, кажуть вкїчї мїн. Склад-ковскї і полк. Бєк, що вважали своїм обєвязком сконструувати прїдбрїо що розмову. Марш. Писудський прєрєчитав повїщїй текєст розмови і по-правив кїлька подрїбнєщ, що їх забули мїн. Складковскї і полк. Бєк.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙ-ТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ І ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" одїнокїй український робїтничий часопїс в Канадї, виходїть трї разї на тїждєнь. Прєд-платє: \$4.00 на рїк, \$2.00 на пї-року.

"ФАРМЕРСЬКЄ ЖИТТЯ" одїнокїй дїєсно фармєрський український часопїс в Канадї, щє бо-рєнтє ієтерєсї праїночєного фармєрства. Прєдплатє: \$2.00 на рїк, \$1.00 на пїроку.

"РОБІТНИЦЯ" одїнокїй журнал в українській мовї для праїночєного жїноцтва, виходїть для разї на мїєсїць. Прєдплатє: \$1.50 на рїк, 80 цєнтїв на пїроку.

"СВІТ МОЛОДІ" одїнокїй журнал в українській мовї для українськї ро-б-фармє молодї, виходїть раз на мїєсїць. Прєдплатє лише 50 цєнтїв на рїк.

Прєдплатє на повїщї часопїсї в журналі послєднє або на їм кожною часопїсу зєкрема, або на їмї я адрєсу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

М. КОЩОБІНСЬКА ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ

(Продовження)

— Нещастє! — стїснула руки Палагна, чїсто вїбє сїна...

Однєк Юра не хотїв піддатися. Він лиш збїлд дужє, лиш очї потємїли у нього. Коли хмара направо — то він направо, хмара наліво — і він наліво. Він бїгав за нею, борєючись з вїт-ром, махав рукама, грєзїв цїпком. Він вїєсь, як в'юн, по горї, завертаючи хмару, мєдувався їз нею, спїрав... Осє-осє, щє трошкї, щє з цџого краю... Чув в грудях силу, метав грєми з очєй, здїймав руки утору і закїнавав. Вїтер розвїєв його кєптар та бив у груди, хмара гар-чала, плєскала громом, завертала в очї дощєм, драгїтєла над головою, готова властї, а він, залїзний потом, лєдєє реводєдчї дух, метавсь грєном в нєстїям, боячись втратїть останнї силї.

Чув, їто силї вє слабїють, що в грудях пусто, що вїтер рєє голєс, дощ залива очї, хмара перємаєє, і вєє останнїми зуєсиллїямї підїєв до нєба короткїй цїпєк:

— Стїї...

І хмара раптом спїнялась. Підїєла здивовано край, спєрлась, як кїнь на заднї ногї, за-клєкотєла внутрїшнїм гнївом, одчаєм зєсиєлєя і вєє прєсієла:

— Пустї! дє сє подїєв?

— Нє пуєв!

— Пустї, бо гнїєм! — кликали жалїбно ду-шї, згнїєнєючї під вагою перєповнєних градом мїшкїв.

— Ага! тепєр тї просїш! Я тєбє закїна-ю: їдї у бєзвїєстї, у провалї, кудї конї нє доїржуть, корєвкї нє дєрїкують, вївї нє до-блєкують, ворони нє долїтають, дє хрїстїян-ськєго гласу нє чуєтї... Тудї пуєкає тєбє...

І дївна рїч — хмара скорїлась, покїрно по-вернула наліво і розвїзала мїшки над рїєку, засїпаючи густїй градом зарїном. Бїла завїєє закїрїла горя, а в глїбокїй долинї щєсь клєк-тєдо, ламалося, глухо шумїло. Юра упав на землєю і важко дїєхав.

А колї сонцє прєдерло хмару і мокрї травї враз осмїхнулєсь, Юра начє у снї побачив, щє до нього бїжїть Палагна. Вона сїла усє прї-вїтно, як сонцє, колї нагнєлась над ним з тур-ботнїм пїтаннєм:

— Цї тєбї, Юрчїку, нє сталєсь чџого ли-хого?

— Нїчџо, Палагначџо-душкє, нїчџо... Длї! Я одвєрнув бурю...

— І прєстїєв руки до нєї!

Так Палагна стала любаскєю Юрї.

Іван дїєвуєсь Палагнї. Вона і перше ло-бала пїшно вїбарїтєсь, а тепєр начє щєсь вєступїєло у нєї; навїть у будєць носїла шєвковї хусткї, дорогї й пїсанї мудро, блискучї дротїнї за-пєска, а важкї зглардї гнїлу ї шїно! Часом щєзала з дому і вєрталєсь пїзно, червєна, роз-трїпєна, п'єна-єнєчє.

— Дє тї волочїшсє всє? — сєрдїєв Іван.

— Глєдї, глєдїєнє!

Алє Палагна тїькї смїєлась.

— Овва! то вєє мєнї і погулєти нє воєльно... Я хочю набутися. Раз жїємо на свїтї...

Щє правда, то правда, жїттє нємає короткє — блїєє тє й згасєє. Іван сам так думав, алє ж бо Палагна знаєтџо. — Щє-дїя вона за-пєвалєсь в коршмї з Юрою мольфарєм, прїло-днє цїдувалєсь і обїймалєсь з ним, нє криєчись навїть, щє має дїубаса. Хїба вона першє! Відколі свїт свїтом, нє бувалє того, щєб тїлькї одного трїматися.

Всі говорїли про Палагну та Юрє, чув ї Іван, алє прїймав усє байдужє. Як мольфар, то ї мольфар. Палагна цїєла ї вєєсієлась, а Іван підїв і сох, втрачаючи силу. Він сам дїєвуєсь тїй змїні. Щє сталєсь з нїм? Силї вїдїєли його, очї, якїє розпорєзєні й водїєнїстї, глїбоко запались, жїттє втратїло смак. Навїть маржїнка нє давала колїшнєї вїтхї. Чї їому порєбєно щє, чї хтє урїк? Нє мав до Палагнї жалєу, навїть крїєвдї нє чує у сєрцї, хоч бїєєв за нєї з Юром.

Нє з злєстї, а для "годїтєсь", колї людї зєвлї. Якїє нє Сємєн, їлого побратїм, щє заступїєсь за Івана, можє б нїчџо нє булє.

Бо, стрїєвїшєє раз у коршмї, Сємєн вдарїв Юрє в лїцє.

— А тї, лїєдєкєу якїєсь, тєбї щє до Пала-гнї, нє маєш своєї жонї!

Тодї Івановї сорємоно стало. Він скочїв до Юрї.

— Пазь своєї Гафїї, а мєєї нє рушї! — за-трїєє батркою в Юрї перед лїцєм.

— Тї купїєв її на торзї? — спїєлахїєв Юра.